

Жир йозендә һәр кешенен үз юлы, үз сукмагы бар. Шуна күрә тормыш бизәкләре кешеләргә торле урында һәм торле вакытта шатлык китерсә, киртә булырга теләгән таулары да зур сынау булып, торле кешегә торле вакытта очрый. Кемнәрдер, чынлап та, алга барудан туктап кала һәм әйләнгеч, жинелрәк сукмакларны эзли башлый. Ә кемнәрдер, каршылыкларны жинә-жинә, алга баруын дәвам итә. Гадәттә андый кешеләр тыйнак та, горур да, дәрәжәлә дә, шул ук вакытта гади дә булалар. Үз-үзенә һәм башкаларга таләпчәнлек, хезмәт соючәнлек, тырышлык һәм эшне ахырына кадәр житкерә белү, туры сүзлә булу - андыйларның асыл сыйфатлары. Халык арасында зур хөрмәт казанган кешеләр белән башкалар санлаша, алардан үрнәк алалар, кинәш сорыйлар. Ә ин моңиме – мондый кешеләрдән, гадәттә, балалары да тәртипле була. Торбеево районы Татар Юнәсе авылында туып-үскән Раис Равил улы Салихметовка шундый сүзләр туры килә. Ата-балаларыбыз гомер-гомергә, буыннан-буынга эшләп, һәрвакыт зур унышларга, авыл хужалыгы продукциясенә омет баглап яшәде. Бүген дә шулай һәм Раис Равил улы гомере буге туган туграгында хезмәт итә. Зур эш тәҗрибәсе, белемләргә, эшне, халыкны яратуы житәкче буларак унышларга ирешергә ярдәм итеп килә; алдынгылар рәтенә чыгара. Мордовия авыл хужалыгы өлкәсендә Атказанган хезмәткәр (Заслуженный работник сельского хозяйства РМ), торле грамоталары һәм димломнары, бүләкләре бу турыда сойли.

- Раис Равил улы Салихметов - булдыклы, үз эшенен остасы, талантлы, олысы-кечесе белән уртак тел таба ала. Яналыкка омтылудагы кыюлыгы белән ул безне һәрвакыт сокландыра һәм үзенә карата зур хөрмәт уята. Хезмәтенә ботен күнелен биреп башкаручы житәкче эшен һәрвакыт уйлап, ахырына кадәр житкерә белә. Зур ышандыру коченә ия булган якташым үз фикерен беркайчан да кочләп такмый, кешеләрдән хәтерен калдырмыйча, әдәпле итеп сойләшә. Мәктәпбезгә, кирәк чакта, спонсорлык ярдәмен дә күрсәтә. Юнки халкы анардан кинәш сорыйлар, үрнәк алалар, хөрмәт ителәр, - диде анын турында зур стажлы мәктәп директоры Тәнзилә Әхмәт кызы Агишева.

Язма героеларыбыз турында берничә сүз. Раис Равил улы Салихметов 1948 елның 7 январендә Торбеево районы Татар Юнәсе авылында доньяга килә. Тырыш, хезмәт соючән гаиләдә үсә, тәрбия ала ул. Әтисе - Равил Хәсән улы, Боек Ватан сугышы ветераны, гомере буге колхоз тракторлары бригадасы бригадиры буларак авыл халкының

хормәтен яулаган кеше. Әнисе - Шәфика Хәмзә кызы, тормыш иптәше белән бергә шулай ук тракторлар бригадасында эшли, әмма учетчица булып. Алар биш бала - дүрт малай һәм бер кызга тормыш бирәләр. Оч баласы вузда белем ала: Зәкиәләре - физика һәм математика белгечлегә ала, Раис белән Хәйдәрләре - агроном профессиясен үзләштерәләр. Раис Равил улы, Юнәдә жиде еллык мәктәп булганга, урта белем алу теләгә белән, алты километр ераклыкта урнашкан Митрялыда (1961-65 елларда) унбер класс тәмамлый. Алты-жиде яшьтәш бергә кышларын – лыжаларда, язларын – велосипедларда ике авыл арасында йөрәп белем алганнар. Барлык предметлар белән берлектә, татар теле һәм әдәбиятын үзләштергәннәр; шуна Раис Равил улы белән иркен татар телендә аралаштык.

Мәктәпне унышлы тәмамлап, агроном профессиясен үзләштереп, 1970 елда туган авылындагы «Нариман» колхозында агроном буларак хезмәт биографиясен башлап жиберә Раис Равилевич. Шулай ике ел агроном булып эшли, аннары - бер ел Совет Армиясә сафында хезмәт итә. 1974 елда туган авылына кайтып агрономлык эшен дәвам итә. Ил хастәрен чын иргә йоклиләр: 1975 елнын мартында Юнә халкы авыллары колхозы председателе буларак сайлыйлар Раис Равил улы Салихметовны. Шуннан 11 ел дәвамында колхоз председателе булып хезмәт итә. Биредә ул чын тормыш мәктәбен үтә. Колхозлар таралгач, тик торырга яратмаган житәкче, ООО «Юнки»

сельхозкооперативын булдыра. Бүген анын ике менгә якын гектар жирендә уртача гектарынан 23,5 центнер (2006-08 елларда – 30-35 центнер) алып ашлык үстерә, 103 баш савым сыерыннан елына бер сыердан 3800 килограмм сөт житештерә һәм 50ләп бозау асрый. Анын хужалыгында 15 кеше эшли, ә уныш жыйганда эшлөвчеләреннән саны утызга житә.

- Туган жирдә хезмәт итү бигрәк күнелле, шуна да үземне бик бәхетле хис итәм. Билгеле, югары унышларга ирешү очен жин сызганып эшләргә кирәк. Күп вакыт, барлыкка килгән авырлык-лардан чыгу юлын эзли-эзли, хезмәт итәргә туры килә. Кайберләрен чишәп тә булмый кала. Ин моңиме – эшне урынына житкереп, яратып башкарырга кирәк. Без үз эшчәнлегәбез белән дәүләт программаларын үтибезд, - ди житәкче Салихметов.

Эшендә дә, оендә дә тәртип анын. Тормыш иптә-ше Нәфисә Абдрахман кызы белән бер-берсен кырык елдан артык анлашып, дус һәм бәхетле тормыш итәләр. «Яраткан эшем, янәшәмдә мине ярты сүздән анлаучы, дөрт-дәрман остәп торучы хатыным булу да зур бәхет бит ул», - болар Раис Равил улынын йорәк түрәннән чыккан сүзләре. Нәфисә Абдрахман кызы Татар Юнәсә мәктәбендә озак еллар тырышып татар теле һәм әдәбиятын укытты; андыйлар турында чын укытучы, диләр. Бүген лаеклы ялда, әмма тавык - казларын үрчәтә, бакчасында яшелчәләрен үстерә. Хоббисы анын – матур әдәбият әсәрләре уку һәм чәчәкләр үстерү; ое голгә күмелгән. Раис Равил улы белән Нәфисә Абдрахман кызы ике кыз бала - Венера белән Фаиләне тәрбияләп үстергәннәр; берничәшәр югары белем алган профессионаллар бүген алар. Фаилә Раис кызы Мәскәүдә юрист буларак милек (недвижимость) конторасында унышлы хезмәт итә. Венералары да Мәскәүдә яши. Ул башлангыч сыйныф укытучысы да, директор урынбасары да буларак хормәтле кеше. 7 сыйныфта укучы Крестина кызлары да, әти-әнисе тосле, гел бишле билгеләренә генә укый. Каникулларында, татар авылынын татар мохитенә чумып, Юнә әби-бабасында ял итә.

Раис Равил улы Салихметовка 7 январьдә 70 яшь тула. Безнен юбиляр кешелекле, кочле рухлы, булдыклы, ярдәмчел кеше һәм ышанычны һәрвакыт аклый. Ул тормышта үз юлын,

вз сукмагын булдырган. Киләчәктә исәнлек-саулык, бәхетле тормыш, халыкны һәм туган туфрагын яратучы житәкчегә тагы да зур унышларга ирешергә насыйп итсен. Ана шулай ук оптимист, тирә-яктагыларга жирдә яхшы кешеләр булуына ышаныч бирә торган кеше булып калуын телесе килә.

Наилә Насырова